

SA's Leading Past Year

Exam Paper Portal

S T U D Y

You have Downloaded, yet Another Great  
Resource to assist you with your Studies ☺

Thank You for Supporting SA Exam Papers

Your Leading Past Year Exam Paper Resource Portal

Visit us @ [www.saexamapers.co.za](http://www.saexamapers.co.za)



SA EXAM  
PAPERS



# basic education

Department:  
Basic Education  
**REPUBLIC OF SOUTH AFRICA**

## **NATIONAL SENIOR CERTIFICATE**

**KREITI YA 12**

**SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE (FAL)**

**LEPHEPHE LA BOBEDI (P2)**

**DIBATSELA 2021**

**TLHAHLO YA GO SWAYA**

**MEPUTSO: 70**

**Palomoka ya matlakala a tlhahlo ya go swaya ke 13.**

## KAROLO YA A: PADI

### POTŠIŠO YA 1: KGATI YA MODITI – OK Matsepe

#### 1.1 SETSOPOLWA SA A

- 1.1.1 • "... ya ba motho yo a ratago go bonana le tatagwe!"  
• "Ke nyaka go ipoletša ka noši feela o le ntshe."  
• "Kgabagare a ba kgopela gore ba bitše kgoši gore le bona ba tle ba ikwele."  
• "Mmitše ke tle ke le botše bobedi..."  
(TŠE PEDI fela.) (2)
- 1.1.2 • Kgabagare o kgopela gore go bitswe Kgoši Tetedi le mohumagadi.  
• Kgabagare o re go bitswe le Kwelapele. (2)
- 1.1.3 Dikarabo tša balekwa tša maleba di tla amogelwa.  
Mohlala:  
• Kgabagare o ile gae go ya go boledišana le mmagwe le tatagwe/Go kgopela maele go batswadi.  
• Mmagwe o nyaka gore go be le dihlatse go seo a ya go go se bolela. (2)
- 1.1.4 Mmatshepo o diretše Nkgotlelele monyanya go tiišetša gore ka nnete ke yena kgoši. (1)
- 1.1.5 (a) Ntshebele.  
(b) Ga go na seo o ka se dirago ge o senyeditšwe ke motho yo le tswalanego. (2)
- 1.1.6 Dikarabo tša balekwa tša maleba di tla amogelwa.  
Mohlala:  
• Ba ka boelana ba phela gabotse.  
• Kgabagare a ka hlala Sefatamollo.  
• Go ka ba le dipolayano.  
• Kwelapele le Kgabagare ba ka lwa.  
(TŠE PEDI fela.) (2)
- 1.1.7 • Moanegi o re utollela maikutlo a baanegwa.  
• Moanegi o tseba seemo sa ditaba le ditiragalo go feta mongwadi.  
• Moanegi o tšweletša dimelo tša baanegwa.  
(TŠE PEDI fela.) (2)
- 1.1.8 Ga se tshwanelo/aowa.  
• Molaotheo o kgahlanong le tlhoriso/ tlaišo ya bana le basadi. (1)

- 1.1.9
  - Mongwadi o thoma ditaba tša gagwe ka moseleng.
  - Ditaba tša gagwe ga a di tšweletše ka tatelano.
  - Mongwadi o na le tlolontšu ye e nonnego.
  - Mongwadi o rata go fega mmadi.
 (TŠE PEDI fela.) (2)
- 1.1.10    Dikarabo tša balekwa tša maleba di tla amogelwa.  
 Mohlala:  
 A kwelobohloko.
  - O nyetšwe fela monna wa gagwe ga a mo fe lerato.
  - Monna wa gagwe ga a mmolediše.
 A pefelo.
  - Bogošing bja gagwe ga a hwetše dibego tša mošate.
 (E TEE fela.) (2)
- 1.2       **SETSOPOLWA SA B**
- 1.2.1      Nkgotlelele. (1)
- 1.2.2      (a) Bagadikane/ bagaditšong.  
 (b) Monna le mosadi wa gagwe/ banyalani/ bagatša.  
 (c) Tate le morwedi wa gagwe/ morwedi le tatagwe/ motswadi le morwedi wa gagwe. (3)
- 1.2.3      Ya segologolo /setšo.
  - Go bolelwa ka phate ya magoši (letlalo la tau.)
  - Go bolelwa ka phalafala ya koma.
  - Go bolelwa ka leparapatla la go bitša pitšo.
  - Go bolelwa ka meaparo ya setšo ya magoši.
 (TŠE PEDI fela.) (3)
- 1.2.4      Wa manyami.
  - Kgoši Nkgotlelele o ile a fiša dithoto ka moka tša bogoši bja Tetedi le tše di tšwago ga Sefatamollo.
 (2)
- 1.2.5      Dikarabo tša balekwa tša maleba di tla amogelwa.  
 Mohlala:  
 • Nkgotlelele a ka išwa kgorong.  
 • Badimo ba ka mo otla. (2)
- 1.2.6      Go ya ka padi ye mahwepe a be a sa amogelwe setšhabeng mola matšatšing a bolehono mahwepe a amogelwa ka ge le bona e le batho. (2)
- 1.2.7      Ke gore ba mo tlele le dithebele tša bogoši. (1)
- 1.2.8      Dikarabo tša balekwa tša maleba di tla amogelwa  
 Mohlala:
  - Ke gore bogoši bo a tswalelwā.
  - Dinakana tša go rwešwa ga di gomarele hlogo.
 (E TEE fela) (1)

- 1.2.9 Dikarabo tša balekwa tša maleba di tla amogelwa.  
 Mohlala:  
 • Ke be nka lemoša setšhaba ka taba ya kgethologanyo.  
 • Ke be ke tla ba botša ge bogoši bo ntebane gomme ba swanetše go nkamogela bjalo ka kgoši.  
 • Ke be ke tla ba bega go Mokgatlo wa Magoši (*CONTRALES*A).  
 (TŠE PEDI fela.)

(2)  
[35]**POTŠIŠO YA 2: DILO TŠELA KE BATHO – MC Mphahlele****2.1 SETSOPOLWA SA C**

- 2.1.1 • “Ge a šetše a itia ngwana o be o ka šokwa.”  
 • “O be a mo gata molala ka seeta sa bophodisa.”  
 • “Mmagobona o be a šetše a di kweletše mengwaganyana ye meraro ya go phela le sebata seo.”  
 • “Bošoro bja gagwe bo be bo tsebjia ke batho ka moka.”  
 (TŠE PEDI fela.)

(2)

- 2.1.2 • Mukhabudi le Lufuno ba ile ba hlalefa.  
 • Mukhabudi le Lufuno ba ile ba ba le boitshepo.

(2)

- 2.1.3 Dikarabo tša balekwa tša maleba di tla amogelwa.  
 Mohlala:  
 • Mashudu e be e le monna yo a befelwago ka pela.  
 • O be a phediša lapa la gagwe ga boima.  
 • Tshwarompe/tlhorišo ya Mashudu go bana ba gagwe.  
 (TŠE PEDI fela.)

(2)

- 2.1.4 Maphefo.

(1)

- 2.1.5 (a) Ga a tšee nako go betha ngwana.  
 (b) Mmagobona o be a šetše a tlwaetše tlhorišo.

(2)

- 2.1.6 Dikarabo tša balekwa tša maleba di tla amogelwa.

Mohlala:

- Bana ba ka tšhaba ka gae.
- Bana ba ka mo lakana ba mmetha/mmolaya.
- Bana ba ka tšea gore go betha bana ke tsela ye kaone ya go ba godiša.

(TŠE PEDI fela.)

(2)

- 2.1.7 • Moanegi o re utollela maikutlo a baanegwa.  
 • Moanegi o tseba seemo sa ditaba le ditiragalo go feta mongwadi.  
 • Moanegi o tšweletša dimelo tša baanegwa.  
 (TŠE PEDI fela.)

(2)

- 2.1.8 Ga se tshwanelo.  
 • Molaotheo o kgahlanolong le tlhorišo/ tlaišo ya bana le basadi.

(1)

- 2.1.9
  - Ditaba tša gagwe di thoma mathomong go fihla mafelelong.
  - Ditaba tša gagwe di tšwelela gabotse ka tatelano.
  - O šomiša polelothwii, yeo e hlakanego le mantšu a sekgowa.
  - Kanego ya gagwe e tla ka motho wa boraro.
 (TŠE PEDI fela.) (2)
- 2.1.10    A lenyatšo.
  - O ipona e le motho yo a sego a swanelwa ke go ka botšišwa matšo le mabowo a gagwe/ o ipona e le gomangkanna.
  - Bana ba ka mmona e le tau/ motho yo mobe.
 ( E TEE fela.) (2)
- 2.2      SETSOPOLWA SA D**
- 2.2.1     Ngaka. (1)
- 2.2.2     (a) Tate le morwa wa gagwe/morwa le tate wa gagwe.  
 (b) Mma le morwedi wa gagwe/morwedi le mme wa gagwe.  
 (c) Bosesi/bana ba motho/motho le mogolwane wa gagwe/motho le monyanana wa gagwe/ dikgaetšedi tša Mashudu. (3)
- 2.2.3     Ya sebjalebjale.
  - Go bolelwa ka TOYOTA.
  - Go bolelwa ka agente.
  - Go bolelwa ka *insurance*.
 (TŠE PEDI fela.) (3)
- 2.2.4     Wa ntwa/pefelo.
  - Mukhabudi o rera go fiša ngwako wa Meisie.
 (2)
- 2.2.5     Dikarabo tša balekwa tša maleba di tla amogelwa.  
 Mohlala:  
 • Mukhabudi a ka swarwa/išwa kgolegong.  
 • Meisie a ka nyakela Mukhabudi batho ba go mmolaya goba go mo gobatša. (2)
- 2.2.6     Ee.
  - Go sa na le banna bao ba tlaišago bana ba bona.
  - Go sa na le banna bao ba hlokomelago bana bao e se go ba bona ka madi go feta ba bona ba madi.
 (2)
- 2.2.7     O be a nyaka go fihlelela maemo a godimo mošomong le setšhabeng. (1)
- 2.2.8
  - Thuto ke gore kgotlelelo e tswala/tliša katlego.
  - Tšiwana e sa hwego e leta monono.
 (E TEE fela.) (1)
- 2.2.9     Dikarabo tša balekwa tša maleba di tla amogelwa.  
 Mohlala:  
 • Nka ya go fiša ntlo ya Meisie.  
 • Ke be ke tla ruta boBasi bophelo/go phela le batho. (2)

[35]

## KAROLO YA B: PAPADI/TERAMA

### POTŠIŠO YA 3: *DI ŠITILE PHAAHLA – SN Tseke*

#### 3.1 SETSOPOLWA SA E

- 3.1.1 1. E/Ga a na sephiri.  
2. D/O swere mangwalo ka moka a Namele.  
3. B/O tšhošwa ke ge mangwalo a išwa Kgorong ya Thuto.  
4. A/O nyaka Namele a rakwe sekolong. (4)
- 3.1.2 • Go bolelwa ka sekolo.  
• Go bolelwa ka morutiši.  
• Go bolelwa ka ofisi ya bahlahlobi.  
• Go bolelwa ka Kgoro ya Thuto.  
(TŠE PEDI fela.) (2)
- 3.1.3 Gore a kobje sekolong.  
Gore a felelwe ke mošomo.  
(E TEE fela.) (1)
- 3.1.4 O ra gore a se ke a tshwenyega/ a se ke a belaela. (1)
- 3.1.5 Pefelo/ Wa ntwa.  
• Tlhakolane o tšhošetša Namele ka go iša ditaba tša gagwe go ba Kgoro ya Thuto.  
• Tlhakolane ga a bolele le Namele gabotse. (2)
- 3.1.6 (a) Baanegwa ga se ba bantši.  
(b) Poledišano ke ye kopana/ga se ye telele. (2)
- 3.1.7 • Ga go na motho yo a tlogo bolela seo re se boletšego fa.  
• Basadi ga ba kgone go swara sephiri. (2)
- 3.1.8 Dikarabo tša balekwa tša maleba di tla amogelwa.  
Mohlala:  
• Namele a ka ba le kgatelelo ya monagano.  
• Namele a ka ineela go diokobatši.  
• Namele a ka tšhaba/ a ya le naga.  
• Namele a ka ipolaya.  
• Namele a ka lwa le Tlhakolane.  
(TŠE PEDI fela.) (2)
- 3.1.9 Dikarabo tša balekwa tša maleba di tla amogelwa.  
Mohlala:  
• Ba swanetše go rakwa mošomong.  
• Ba swanetše go amogwa mangwalo a go ba barutiši nageng ya Afrika Borwa. (2)

### 3.2 SETSOPOLWA SA F

- 3.2.1 (a) Bašomimmogo.  
 (b) Morutiši le morutwana/banyalani/bagatša/monna le mosadi wa gagwe.  
 (c) Morwedi le mmagwe/mma le morwedi wa gagwe/Hubela ke mmagoLefagwana. (3)
- 3.2.2 Lefagwana o fapano le Thakolane ka dipolelo. (1)
- 3.2.3 Namele. (1)
- 3.2.4 • Lefagwana o befedišitšwe ke Thakolane.  
 • Maloko a mangwe a khuduthamaga a mmotša gore a kgopele Lefagwana tshwarelo.  
 • Thakolane o kgopela tshwarelo gomme Lefagwana o a e amogela.  
 (TŠE PEDI fela.) (2)
- 3.2.5 Ka tšupasefala ye: “O ntšha meši ka dinko.” (1)
- 3.2.6 • Go hlaha babadi le babapadi.  
 • Go laetša ditiragalo.  
 • Go tšweletša maikutlo a babapadi.  
 • Go tšweletša dimelo tša babapadi.  
 • Go efoša/ thibela ditšhitišo.  
 (TŠE PEDI fela.) (2)
- 3.2.7 Namele o feleleditše a šutišeditšwe sekolong sa Kelahlile. (1)
- 3.2.8 • Go hlaloša dimelo tša baanegwa.  
 • Go hlaloša maikutlo a baanegwa.  
 • Go tšwetša ditiragalo pele.  
 • E thuša gore baanegwa ba kgone go hlaloša ditiragalo ka bobona.  
 (TŠE PEDI fela.) (2)
- 3.2.9 Ka lebaka la gore go na le tlhakatlhakano yeo e palago go rarollwa. (1)
- 3.2.10 O swanetše go gapeletšwa go hlokomela bana/ masea ao a a filego barutwana. (1)
- 3.2.11 Dikarabo tša balekwa tša maleba di tla amogelwa.  
 Mohlala:  
 • Ke be nka boledišana le yena.  
 • Ke be nka mmega go morutiši/hlogo ya sekolo.  
 • Ke be nka mmega go Lekgotlataolo la Sekolo.  
 • Ke be nka mmega maphodiseng.  
 • Ke be nka mmega go batswadi.  
 (TŠE PEDI fela.) (2)

[35]

## POTŠIŠO YA 4: GA LE BATSWADI BA SELO – Phillip Mothupi

### 4.1 SETSOPOLWA SA G

- 4.1.1 1. E/O eleditše mogwera wa gagwe gore a hlale.  
2. C/Morwedi wa gagwe o katilwe.  
3. B/O katile morwedi wa mogwera wa gagwe.  
4. A/O hloriša mosadi le ngwana. (4)
- 4.1.2 • Go bolelwa ka mošomo wa sekolo.  
• Go bolelwa ka tšelete.  
• Go bolelwa ka ditokelo.  
(TŠE PEDI fela.) (2)
- 4.1.3 “Matšatšinyana a gona o tloga a gaketše.” (1)
- 4.1.4 O kgotleletše mathata/o tlaišega kudu. (1)
- 4.1.5 Wa manyami.  
• Go bona Nkareng a tlaišwa ke Setongwane.  
• Ge Nkareng a kgotleletše tlaišo ya Setongwane.  
• Ge Setongwane a ganetša Pulane go ithuta/ dira mešomo ya sekolo.  
(TŠE PEDI fela.) (3)
- 4.1.6 (a) Baanegwa ga se ba bantši.  
(b) Poledišano ke ye kopana/ ga se ye telele. (2)
- 4.1.7 Tlhalo e ntšha motho seriti. (1)
- 4.1.8 Dikarabo tša balekwa tša maleba di tla amogelwa.  
Mohlala:  
• A ka swariša Setongwane.  
• Nkareng a ka mo hlala.  
• Tlhorišo e ka mmakela malwetši a monagano.  
(TŠE PEDI fela.) (2)
- 4.1.9 Dikarabo tša balekwa tša maleba di tla amogelwa.  
Mohlala:  
A manyami.  
• Ke nyamišwa ke ka moo Setongwane a swarago mosadi ka gona. (2)

### 4.2 SETSOPOLWA SA H

- 4.2.1 (a) Monna le mosadi wa gagwe/ mosadi le monna wa gagwe/  
banyalani/ bagatša.  
(b) Mma le morwedi wa gagwe/ morwedi le mma wa gagwe.  
(c) Bagwera/ bakgotse. (3)

- 4.2.2 • Nkareng o lwa le dikgopololo tša gagwe, ga a tsebe gore o tlo phela le Setongwane go fihlela neng. (1)
- 4.2.3 Pulane. (1)
- 4.2.4 • Nkareng o gakantšhwā ke maitshwaro a Setongwane.  
• Nkareng ga a tsebe pele le morago ka mathata ao a lebanego le ona.  
• O lwa le dikgopololo ka lenyalo la gagwe.  
(TŠE PEDI fela.) (2)
- 4.2.5 Ka tšhupasefala ye “O tsena a fufuletšwe.” (1)
- 4.2.6 • Go hlaha babadi le babapadi.  
• Go laetša ditiragalo.  
• Go tšweletša maikutlo a babapadi.  
• Go tšweletša dimelo tša babapadi.  
• Go efoša/ thibela ditšhitiso.  
(TŠE PEDI fela.) (2)
- 4.2.7 O feleleditše a išitšwe kgolegong/ a swerwe. (1)
- 4.2.8 • Go hlaloša dimelo tša baanegwa.  
• Go hlaloša maikutlo a baanegwa.  
• Go tšwetša ditiragalo pele.  
• E thuša gore baanegwa ba kgone go hlaloša ditiragalo ka bobona.  
(TŠE PEDI fela.) (2)
- 4.2.9 Ke ka lebaka la gore Setongwane le Nkareng ba hlokile maikarabelo kgodišong ya Pulane. (1)
- 4.2.10 Dikarabo tša balekwa tša maleba di tla amogelwa.  
Mohlala:  
• O be a swanetše go botša ba gabosetongwane gore ba boledišane.  
• O be a swanetše go botša Nkareng gore a hlale Setongwane.  
• O be a swanetše go bega taba ye maphodiseng/ badirelaleago.  
(E TEE fela.) (1)
- 4.2.11 Dikarabo tša balekwa tša maleba di tla amogelwa.  
Mohlala:  
• Ke be nka mmega go bagabo le bešo.  
• Ke be nka mmega go badirelaleago.  
• Ke be nka mmega maphodiseng.  
• Ke be nka hlala.  
(TŠE PEDI fela.) (2)

35

PALOMOKA YA KAROLO YA B: 35

## KAROLO YA C: KANEGELOKOPANA

### POTŠIŠO YA 5: KHUPAMARAMA – Mamphoku Mamabolo

#### 5.1 'BOGADI KE PETSE' – MS Madiba

##### SETSOPOLWA SA I

- 5.1.1 Mahlomola. (1)
- 5.1.2 • Phapoši ya bodulelo.  
• Thelebišene. (2)
- 5.1.3 Mašaedi.  
• Ba be ba sa swabišwe ke go dula ka ngwakong wa ditšhila. (2)
- 5.1.4 • Bagadibo ba Ntholeng ga ba dire selo ntle le go bogela thelebišene.  
• Ntholeng o šoma kudu ntle le go khutša ka bogadi.  
• Bagadibo ba be ba mo kodutla ge baeng ba ka tsena go le ditšhila.  
(TŠE PEDI fela.) (2)
- 5.1.5 Mmatswale wa Ntholeng o be a mo hlakiša. (1)
- 5.1.6 Wa ntwa.  
• Bagadibo ga ba phedišane le ngwetši gabotse.  
Wa tlhorišo.  
• Ntholeng o hlorišwa ke mmatswale le bagadibo ba gagwe.  
(E TEE fela.) (2)
- 5.1.7 Thulano ya ka ntle.  
• Ntholeng ge a nyaka go hlwekiša, dikgadi di be di mo tlaiša ka mediro le dipolelo. (2)
- 5.1.8 Ke ge mmagoMahlomola a tšhela Ntholeng ka meetse a go bela. (1)
- 5.1.9 Ke tlhalo. (1)
- 5.1.10 Bogadi ga bo bose, bo a tlaiša. (1)
- 5.1.11 Ee, mongwadi o fegile babadi ka gore:  
• Ga re tsebe gore Mahlomola le Ntholeng ba ile ba feletša kae ka tša lenyalo. (1)
- 5.1.12 A go tenega.  
• Dikgaetšedi le mmagobona ba hlakiša mosadi wa Mahlomola.  
Pefelo.  
• Ge mmatswale le bagadibo ba mo fetošitše lekgoba la bona.  
(E TEE fela.) (2)

## 5.2 'NTSHWARELE MOGATŠAKA!' – MJ Tauatsoala

### SETSOPOLWA SA J

- 5.2.1 "Ge e le maledu ona sethogwa e be e le mošemanyana."  
Ke pheteletšo. (2)
- 5.2.2 Ke banyalani/ monna le mosadi wa gagwe/ bagatša. (1)
- 5.2.3 (a) Mokgopedi ke monnanna wa sekakarapa mola Hunadi e le kgopana. (1)  
(b) Mokgopedi o be a na le pelo ye mpe mola Hunadi a le botho. (1)
- 5.2.4 Ka ge a ipone phošo ka go itsholela dijo ntle le mosadi wa gagwe. (1)
- 5.2.5 Go gatelela seo monna a se kgopelago go mosadi wa gagwe. (1)
- 5.2.6 (a) Ke go phophotha gore a se befelwe go ya pele. (1)  
(b) Go be go se yo a ka fetolago/ go bolela selo. (1)  
(c) O be a kgotleletše tlhoriso/ tlaišego. (1)
- 5.2.7 • Moanegi o re anegela ditiragalo kgato ka kgato.  
• O tšweletša dimelo tša baanegwa.  
• O tseba ditiragalo go phala mongwadi.  
(TŠE PEDI fela.) (2)
- 5.2.8 Thulanontle/ Thulano ya ka ntle. (1)
- 5.2.9 Tatago Mokgopedi ke Maagiša. O be a agiša Mokgopedi le lapa la gagwe. (1)
- 5.2.10 Ee.  
• Matseno ke a makopana.  
• A na le maatlakgogedi, Mokgopedi o thoma le go kgopela tshwarelo.  
• Molwantšhwa ke Mokgopedi, o tšwelela mathomong a kanegelokopana.  
(TŠE PEDI fela.) (2)
- 5.2.11 Kakanyo.  
Ga se basadi ka moka bao ba dirago seo ge ba imile. (1)

PALOMOKA YA KAROLO YA C: 35

## KAROLO YA D: THETO

### DIRETO TŠA SESOTHO SA LEBOA – Prof. DM Kgobe

#### POTŠIŠO YA 6

##### 6.1 'MATETE A LEFASE' – NS Puleng

- 6.1.1 Thetotumišo ya sebjalebjale. (1)
- 6.1.2 • "Morena."  
• "Ramaru."  
(E TEE fela.) (1)
- 6.1.3 • Sereto se na le methalotheto ye 51.  
• Sereto se na le ditematheto tše 5.  
• Methalotheto ga e lekalekane.  
➢ Moreti o tšweletša methalotheto ye mekopana.  
➢ Methalotheto ya magareng.  
➢ Methalotheto ye metelele.  
(TŠE THARO fela.) (3)
- 6.1.4 Dikarabo tša balekwa tša maleba di tla amogelwa.  
Mohlala:  
• Moreti o bolela ka bobotse bja lefase.  
• Batho ba a belegwa mola ba bangwe ba hlokofala. (2)
- 6.1.5 • 16.  
• Go lona wa hlomela hlogedi la bophelo, (2)
- 6.1.6 Mothofatšo.  
• Sebe se filwe mabokgoni a motho. (2)
- 6.1.7 • Leswao la tlabego/ makalo/ (!)  
• Go gatelela kgopolو ya gore ge Modimo a bitša tšohle di a theeletša. (2)
- 6.1.8 • Lebopi le, 'O' le emela Modimo/ ka 'O' go bolelwa ka Modimo. (1)
- 6.1.9 (a) Ge letšatši le sobela/ dikela. (1)  
(b) Lehu le phadišana/phenkgišana/beabeana le bophelo. (1)
- 6.1.10 Dikarabo tša balekwa tša maleba di tla amogelwa.  
Ee.  
Mohlala:  
• Modimo o ka godimo ga rena ka moka, O re ukametše.  
• Ge a ka re široga/ katoga re welwa ke mathata.  
• Bangwe ba imelwa ke bophelo/ dilo ga di ba sepelele gabotse.  
(TŠE PEDI fela.)
- Aowa.  
Mohlala:  
• Ba bangwe ba dumela go badimo.  
• Ba bangwe ba dumela gore Modimo ga a gona. (2)

## 6.2 'TEBATŠO' – Dr MA Makgopa

- 6.2.1 Lekgarebe le, Tebatšo. (1)
- 6.2.2 Ngwana'a Serogole. (1)
- 6.2.3 • "Ke be ke ipotša gore mo ke lego gona,  
Ke bofelong bja bophelo."  
• "Ka bona bophelo go nna bo le gona  
Wa ntebatša mahloko le mašuana Tebatšo."  
(E TEE fela.) (1)
- 6.2.4 "O nkgahlile."  
"O nkgahlile."  
"Ke rile."  
"Ke rile." (2)
- 6.2.5 • Tebatšo ke yo mmotse.  
• O ratwa ke masogana ka bontši.  
• O na le lentšu le le bosana.  
(TŠE PEDI fela.) (2)
- 6.2.6 E ke o katse e iketletše go sepela. (1)
- 6.2.7 • Go kgaoganya le go tlemaganya dikgopoloo.  
• Go bontšha dikarolometara. (2)
- 6.2.8 • 19: Wa nthoba pelo – Tebatšo o ile a mo kgotsofatša.  
• 20: Ka bona bophelo – Moreti o ile a thoma go ipshina ka bophelo. (2)
- 6.2.9 Tematheto ya mafelelo e tšweletša thuto ya gore:  
• Ge motho a go thušitše o mo fe ditebogo.  
• Ge motho a hloka thušo go bohlokwa gore re se mo felele pelo re mo thuše.  
• Sereto se se bolela ka lekgarebe la moreti le lebotse.  
• Lekgarebe le le fetotše bophelo bja sereti.  
• O leboga go ba gona ga Tebatšo bophelong bja gagwe ka ge bjale a bona tsela ya nnete.  
(TŠE PEDI fela.) (2)
- 6.2.10 • Montshepetšabošego. (1)
- 6.2.11 Dikarabo tša balekwa tša maleba di tla amogelwa.  
Mohlala:  
A lethabo.  
• Ke thabišwa ke gore ke fetotše bophelo bja sereti.  
• Ge a ekwa a ratwa ka tsela ye.  
(E TEE fela.) (2)